

Motion till riksdagen

1989/90:L202

av Bengt Harding Olson (fp)

Aktieägarnas skadeståndsansvar

I ett rättssamhälle måste alla medborgare bära ansvar för sina handlingar. Detta innebär ett ekonomiskt ansvar för handlingar som skadar annan person. Sådant skadeståndsansvar måste åvila även företagare.

Vid företagsverksamhet i form av enskild firma eller handelsbolag ålägges också ägaren skadeståndsansvar under förutsättning att skadan vållats av oaktsamhet.

Vid företagande i aktiebolagsform är dock skadeståndsreglerna helt annorlunda. Huvudregeln är här att aktiebolaget bär självständigt ekonomiskt ansvar och aktieägarens personliga ekonomiska risk är begränsad till det insatta aktiekapitalet. Men personligt ekonomiskt ansvar kan drabba aktieägare på olika sätt, bl. a. genom skadeståndsansvar. I aktiebolagslagen (15 kap.) stadgas ansvar för uppkommen skada i de fall aktieägaren medverkat till överträdelse av aktiebolagslagen eller bolagsordningen under förutsättning att uppsåt eller grov oaktsamhet föreligger.

Skillnaden mellan skadeståndsreglerna för de olika företagsformerna är svårförståelig. Särskilt obegripligt blir det i de många fall då företaget visserligen drivs i aktiebolagsform men med en enda person som aktieägare.

Mot denna bakgrund talar många skäl för en ändring av den skadeståndsrättsliga regleringen i aktiebolagslagen. Aktieägare bör vara skyldig att ersätta skada som han, genom att medverka till överträdelse av bolagsordningen, aktiebolagslagen eller annan lagstiftning uppsåtligen eller av oaktsamhet tillfogar bolaget, aktieägare eller annan. En sådan ändring skulle stävja missbruk av bolagsformen på borgenärernas bekostnad. Risk för att någon aktieägare otillbörligt skulle drabbas av skadestånd torde inte heller föreligga med hänsyn till kravet på personlig medverkan till den skadegörande handlingen och till den redan existerande möjligheten att jämka eventuell skadeståndsskyldighet.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring i 15 kap. aktiebolagslagen att skärpning sker av aktieägares skadeståndsansvar.

Stockholm den 10 januari 1990

Bengt Harding Olson (fp)